

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L1@regeringskansliet.se
marika.kurlberg@regeringskansliet.se
ludvig.kimby@regeringskansliet.se

RK dnr: Ju2020/04525

Yttrande till Utkast till lagrådsremissen Ett mer heltäckande straffansvar vid angrepp på företagshemligheter

Patent- och registreringsverket, PRV, är myndigheten för immaterialrätt. Vi har ett samlat ansvar för immaterialrätt och för att innovationer ges skydd som patent, design och varumärke. PRV är tillsynsmyndighet för kollektiv förvaltning av upphovsrätt.

PRV arbetar även för att höja kunskapen om immaterialrätt och immateriella tillgångar i Sverige så att nya idéer i teknikens och utvecklingens framkant ska kunna stärka Sveriges tillväxt och konkurrenskraft.

Bakgrund

PRV har besvarat tidigare utredning ”Bättre skydd för tekniska företagshemligheter”, Ds 2020:26 i ett yttrande 2021-02-09 (Dnr 2020/3466) (bilaga). Lag (2018:558) om företagshemligheter (FHL) innehåller vad som skulle kunna beskrivas som ett hål, avseende strafffrihet för angrepp genom utnyttjande och röjande. Förslaget avser att täppa till hålet endast avseende så kallade *tekniska* företagshemligheter.

Slutsatser

De ståndpunkter avseende brister och fördelar med lagförslaget som PRV framförde i tidigare svar kvarstår trots vissa justeringar inför detta utkast till lagrådsremiss.

1. PRV tillstyrker förslaget, men för fram synpunkter när det gäller den föreslagna termen ”tekniska företagshemligheter”.
2. PRV önskar ett heltäckande straffansvar så att även ekonomiska och administrativa företagshemligheter kan aktualisera straffbarhet och att graden av allvarighet snarare ska vara avgörande.

3. PRV anser utanför detta lagförslag att frågor om företagshemligheter bör hanteras av patent- och marknadsdomstolarna, utöver de rent arbetsrättsliga målen.

1. PRV tillstyrker förslaget

PRV delar uppfattningen att det som i lagförslaget beskrivs som ”tekniska” företagshemligheter är värdefullt och att risken för industrispionage är allvarligt. Att hålla uppfinningar hemliga är också avgörande för att aktörer ska kunna få patent enligt kravet på nyhet och uppfinningshöjd, se nya patentlagen (2024:945) 2 kap. 8-13 §§. Vid uppenbart missbruk (till vilket bryta mot FHL torde räknas) kan dock patent beviljas trots att uppfinningen har blivit allmänt tillgänglig före ansökningsdagen. Regeln är dock begränsad till en sexmånadersperiod och med höga beviskrav för sökanden (se samma lag 2 kap 14 §). Det är således viktigt att hålet täcks igen för dessa typer av företagshemligheter. Respekt för företagshemligheter som avser uppfinningar är en nödvändighet för företags möjligheter att vinna framgång avseende patentansökningar.

2. Begränsningen ”tekniska” företagshemligheter för straffbarhet

PRV vill betona att även andra företagshemligheter än tekniska sådana kan vara mycket värdefulla och skada företag lika mycket eller mer än sådana som avser rent tekniska förhållanden.

Definitionen av ”tekniska” företagshemligheter är i sig inte tydlig. Den är dessutom en annan än vad som är synsättet i t.ex. patentsammanhang. Med ett nytt och otydligt begrepp, riskerar också åklagare att behöva lägga ned mål som inte uttryckligen omfattas av den snävare definitionen.

Av praxis framgår många exempel på rent ekonomiska och/eller administrativa företagshemligheter som kan vara mycket värdefulla och helt avgörande för företags överlevnad. Som ett exempel skulle kunna nämnas information om vad en konkurrent kommer lägga för pris i en stor upphandling. Notera att en vunnen upphandling även kan ge tillgång till viss infrastruktur som i sig kan utgöra mål för angrepp.

Ett annat problem med att endast ”tekniska” företagshemligheter ska omfattas av lagändringen, är att företagshemligheter i svenska lagen definieras som information om ”affärs- eller driftsförhållanden”, se FHL 2 § p1. Definitionen avviker från ordalydelsen i direktivet (2016/943), se art 2.

PRV skulle önska ett mer heltäckande straffansvar så att även ekonomiska och administrativa företagshemligheter kan aktualisera straffbarhet.

PRV menar att det bör övervägas om inte begreppet ”ringa fall” borde omdefinieras. PRV delar inte uppfattningen att det skulle vara fråga om ringa fall så fort en anställd slutar sin anställning. T.ex. viktiga affärsplaner kan avse

strategier framåt i tiden och röjande av dem kan vara mycket skadliga. Graden av allvarighet skulle kunna avse flera aspekter såsom teknik, ekonomiskt värde eller till andra känsliga aspekter av intresse för civilförsvaret eller det militära försvaret.

3. Företagshemligheter i PMD

Agerande i strid mot FHL har ofta starka kopplingar till immaterialrättsintrång. Dessa frågor borde som huvudregel hanteras i samma processuella ordning som immaterialrättsintrång, dvs enligt lag (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar. PRV har kommenterat dessa aspekter i de två remisser som skickades in i samband med domstolsreformen.¹ PRV vidhåller ståndpunkterna att frågor om företagshemligheter normalt bör hanteras av patent- och marknadsdomstolarna, med undantag för rent arbetsrättsliga frågeställningar, även om förslaget ligger utanför omfånget för denna utredning. På detta sätt skulle kompetens om dessa frågeställningar kunna höjas och centreras och även de specialiserade åklagarna avseende brott mot immaterialrättsliga lagar skulle kunna användas för detta syfte.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Anna Jardfelt efter föredragning av seniora juristen Mats Nordenborg. Vid ärendets slutliga beredning har även deltagit chefsjurist Magnus Ahlgren.

Anna Jardfelt

Mats Nordenborg

¹ Ds 2024:2, Ju2014/129/DOM (PRV AD 2014/104, 2014-04-25), och Promemorian Patent och Marknadsdomstol; kompletterande överväganden (dnr Ju2015/841/DOM)(PRV AD 2015/242, 2015-03-04).